

PLAN DZIAŁANIA

przy wdrażaniu standardów współpracy

w płaszczyźnie 1: *Współpraca jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych w zakresie tworzenia polityk publicznych,*

w obszarze 3: *Współtworzenie przez samorząd terytorialny i organizacje pozarządowe strategii i programów realizacji polityk publicznych oraz rozwiązań instytucjonalnych w działaniu:*

Współtworzenie wieloletniego programu współpracy Powiatu Oleckiego i NGO

SPIS TREŚCI

Wstęp	2
I. Standaryzacja tworzenia „Wieloletniego programu współpracy Powiatu Oleckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”	2
1. Definicje pojęć	2
2. Ustalenie standardów tworzenia i realizacji wieloletniego programu współpracy	4
II. Plan opracowania „Wieloletniego programu współpracy Powiatu Oleckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”	6
Etap I. Opracowanie projektu „Wieloletniego programu współpracy Powiatu Oleckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”	8
Etap II. Poddanie programu współpracy konsultacjom społecznym	10
Etap III. Uchwalenie „Wieloletniego programu współpracy Powiatu Oleckiego z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy”	11
Etap IV. Sprawozdanie z realizacji „Wieloletniego programu współpracy Powiatu Oleckiego z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy”	12
III. Harmonogram wdrażania standardów	13
Spis rysunków	13
Spis tabel	13

WSTĘP

Niniejszy plan działania ma pełnić funkcję informacyjno – edukacyjną, w efekcie wpłynąć na podniesienie jakości i efektywności mechanizmów lokalnej współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych.

Istnienie standardów współpracy jest warunkiem ciągłego jej doskonalenia, realizacji postulatów jakościowych oraz efektywności współpracy. Podstawowym dokumentem, który opisuje zasady współpracy pomiędzy władzami samorządowymi a działającymi na danym terenie organizacjami pozarządowymi jest program współpracy przyjmowany uchwałą właściwego organu - rady miasta, gminy, powiatu, sejmiku wojewódzkiego. Zawarte w programach wytyczne dla organizacji pozarządowych i administracji publicznej odnośnie budowania poprawnych relacji i efektywnej współpracy międzysektorowej są zasadniczym czynnikiem determinującym sukces rozwoju wzajemnych relacji, efektywności w rozwiązywaniu problemów społecznych i realizacji zadań publicznych.

I. STANDARYZACJA TWORZENIA „WIELOLETNIEGO PROGRAMU WSPÓLPRACY POWIATU OLECKIEGO Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI WYMIONYMI W ART. 3 UST. 3 USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE”

1. DEFINICJE POJĘĆ

Dla lepszego zrozumienia opracowania wydaje się zasadne przytoczenie definicji podstawowych pojęć dotyczących procesu standaryzacji.

Standaryzacja (normalizacja) to działalność zmierzająca do uzyskania optymalnego, w danych okolicznościach, stopnia uporządkowania w określonym zakresie, poprzez ustalanie postanowień przeznaczonych do powszechnego i wielokrotnego stosowania, dotyczących istniejących lub mogących wystąpić problemów (ustawa z dnia 12 września 2002 r. o normalizacji)¹

Kryteria (wskaźniki) - narzędzia, przy pomocy których ma być mierzona jakość. Muszą być konkretne i wymierne, np. dające się wyrazić liczbowo, jednoznacznie, istotne dla analizowanej dziedziny i celu, zrozumiałe dla osób trzecich.

Standard

- wg internetowego Słownika języka polskiego – SJP²: „przeciętna norma, przeciętny typ, model; wyrób odpowiadający określonym wymogom; wzorzec”;
- dla liczby pojedynczej: „poziom towarów lub usług, zwłaszcza spełniający podstawowe wymagania”, „typowy i przeciętny model czegoś”;

¹ Ustawa z dnia 12 września 2002 r. o normalizacji (Dz.U. 2002 r. Nr 169 poz. 1386)

² <http://sjp.pwn.pl>

Projekt „Standardy współpracy międzysektorowej w powiecie oleckim” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- w liczbie mnogiej – standardy to „normy określające podstawowe wymagania stawiane czemuś”;
- w języku angielskim standard – to coś uczynione przykładem, z którym porównuje się inne przypadki tego rodzaju. Synonimami rzeczownika standard są: punkt odniesienia (benchmark), kryterium, stopień (grade), miara, parytet (par), wyznacznik (yardstick), kamień probierczy (touchstone - test lub kryterium określające jakość lub prawdziwość czegoś);
- potocznie to poziom minimum, który zadawala zlecającego i odbiorcę; stopień doskonałości; model do naśladowania; podstawa do oceny i porównań.

Norma – definicja wg SJP² ustalona, ogólnie przyjęta zasada; reguła, przepis, wzór; w etyce: zasada postępowania, dyrektywa wyznaczająca obowiązek określonego zachowania się w danej sytuacji przez odwołanie się do odpowiednich ocen i wartości moralnych; ilość, miara, granica ustalona, obliczona, przewidziana jako wymagana lub obowiązująca w jakimś zakresie; w węższym znaczeniu: ilość pracy wyznaczona do wykonania w określonym czasie.

Wymaganie – definicja wg SJP². Jest to „norma, warunek lub zespół warunków, którym ktoś lub coś musi odpowiadać; postulat”

Jakość jest to pewien stopień doskonałości (Platon)³; to zgodność z wymaganiami (Crosby)⁴

Standardy można dzielić⁵ ze względu na określone kryteria, ze względu na rodzaj wymogów, charakter obowiązywania, źródło pochodzenia, obszar obowiązywania.

1. rodzaj wymogów:

- ilościowe, jakościowe,
- ogólny (np. wykształcenie wyższe) , szczegółowy (np. wykształcenie wyższe magisterskie administracyjne),
- prosty (kilka wymogów), złożony (kilkadziesiąt),
- odnoszące się do usługi lub poszczególnych jej cech – przedmiot standaryzowania (wszechstronne, wąskie),

2. charakter obowiązywania, źródło pochodzenia:

- obowiązujące (normatywne, obligatoryjne),
- zalecane,
- rekomendowane itp. (pozanormatywne),

3. obszar obowiązywania

- lokalne,
- regionalne,
- krajowe,
- międzynarodowe

³ <http://jakosc.biz/definicje-jakosci/>

⁴ <http://centrum.jakosci.pl/podstawy-jakosci.zapewnienie-jakosci.html>

⁵ Szarfenberg R. *Standaryzacja usług społecznych* <http://wrzos.org.pl/projekt1.18/download/Ekspertyza%20Ryszard%20Szarfenberg.pdf>

Standard jest główną cechą kryterium, wskazuje, jaki cel uważamy za osiągalny, założony do realizacji. Powinien być uzasadniony, a w razie konieczności - możliwy do zmiany. Standardy powinny być jednakowe dla danej dziedziny i danego obszaru i tak konstruowane, aby były:

- ukierunkowane na problemy kluczowe,
- uniwersalne, możliwe do zastosowania,
- osiągalne, tj. mieszczące się w granicach możliwości organizacji,
- łatwe w użyciu,
- obrazujące oczekiwania użytkowników,
- sformułowane w sposób jednoznaczny, aby były dobrze rozumiane.

2. USTALENIE STANDARDÓW TWORZENIA I REALIZACJI WIELOLETNIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY

Najpopularniejszym dokumentem tworzonym przez samorząd terytorialny we współpracy organizacjami pozarządowymi jest program współpracy tych obydwu sektorów. Program współpracy jest podstawowym dokumentem określającym zasady współpracy odpowiedniej jst z organizacjami pozarządowymi działającymi na jej terenie. Program ten może być jednoroczny bądź wieloletni (maksymalnie może zostać opracowany na okres 5 lat). O ile uchwalenie rocznego programu współpracy jest obowiązkiem JST, o tyle program wieloletni jest fakultatywny. Nie zmienia to jednak faktu, iż jest wiele argumentów, które przemawiają za tym, aby JST ten dokument uchwalały.

Według dokumentu „Zasady tworzenia programu współpracy jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie” opracowanego przez Ministerstwo Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej, proces budowania programu współpracy powinien być efektem współpracy dwóch podmiotów: właściwej jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowych działających na jej obszarze. Należy podkreślić, iż program ten dotyczyć powinien różnorodnych form współpracy, a nie jedynie zlecenia zadań. Utarło się, że program współpracy z organizacjami pozarządowymi powstaje przede wszystkim po to, aby zostały w nim wskazane zadania publiczne zlecane organizacjom III sektora i podmiotom zrównanym. Jednak współpraca na polu JST-NGO może mieć i często ma charakter niefinansowy i to również program współpracy, a szczególnie wieloletni, powinien regulować.

Tabela 1. Standardy minimalne

STANDARDY MINIMALNE

Lp.	Kryteria	Standardy
I	Kryteria i standardy struktury (zasoby rzeczowe, osobowe)	
1	<i>Organ uchwalający program współpracy</i>	<i>Rada Powiatu Oleckiego</i>
2	<i>Miejsce publikowania programu współpracy</i>	<i>Biuletyn Informacji Publicznej, strona www powiatu oleckiego</i>
3	<i>Osoba odpowiedzialna za opracowanie programu współpracy, przeprowadzenie jego konsultacji oraz przygotowanie sprawozdania z jego realizacji</i>	<i>Pełnomocnik ds. ngo</i>
II	Kryteria i standardy procesu	
1	<i>Zakres informacji, które powinien zawierać program współpracy</i>	<i>1) cel główny i cele szczegółowe programu; 2) zasady współpracy; 3) zakres przedmiotowy; 4) formy współpracy; 5) priorytetowe zadania publiczne; 6) okres realizacji programu; 7) sposób realizacji programu; 8) wysokość środków planowanych na realizację programu; 9) sposób oceny realizacji programu; 10) informację o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji; 11) tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert.</i>
2	<i>Konsultacje programu współpracy</i>	<i>Przed uchwaleniem programu współpracy organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego przeprowadza konsultacje tegoż programu z przedstawicielami III sektora funkcjonującymi na terytorium działania organów administracji publicznej.</i>
3	<i>Uchwalenie programu współpracy</i>	<i>Program współpracy uchwalany jest do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu</i>

Projekt „Standardy współpracy międzysektorowej w powiecie oleckim” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

4	<i>Sprawozdanie z realizacji programu współpracy</i>	<i>Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, nie później niż do dnia 30 kwietnia każdego roku, jest obowiązany przedłożyć organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego oraz opublikować w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdanie z realizacji programu współpracy za rok poprzedni.</i>
5	<i>Stosowanie zasad współpracy</i>	<i>Suwerenności, partnerstwa, pomocniczości, efektywności, jawności, uczciwej konkurencji</i>
III	Kryteria i standardy wyniku	
1	<i>Dostępność informacji o programie współpracy, jego konsultacjach i sprawozdaniu z jego realizacji</i>	<i>Informacje o programie współpracy, jego konsultacjach i sprawozdaniu z jego realizacji są ogólnodostępne</i>

Ustalone standardy mają charakter normatywny, są obowiązujące do stosowania jako zapewnienie sprawności w procesie komunikacji i współpracy pomiędzy jednostką samorządową a organizacjami pozarządowymi.

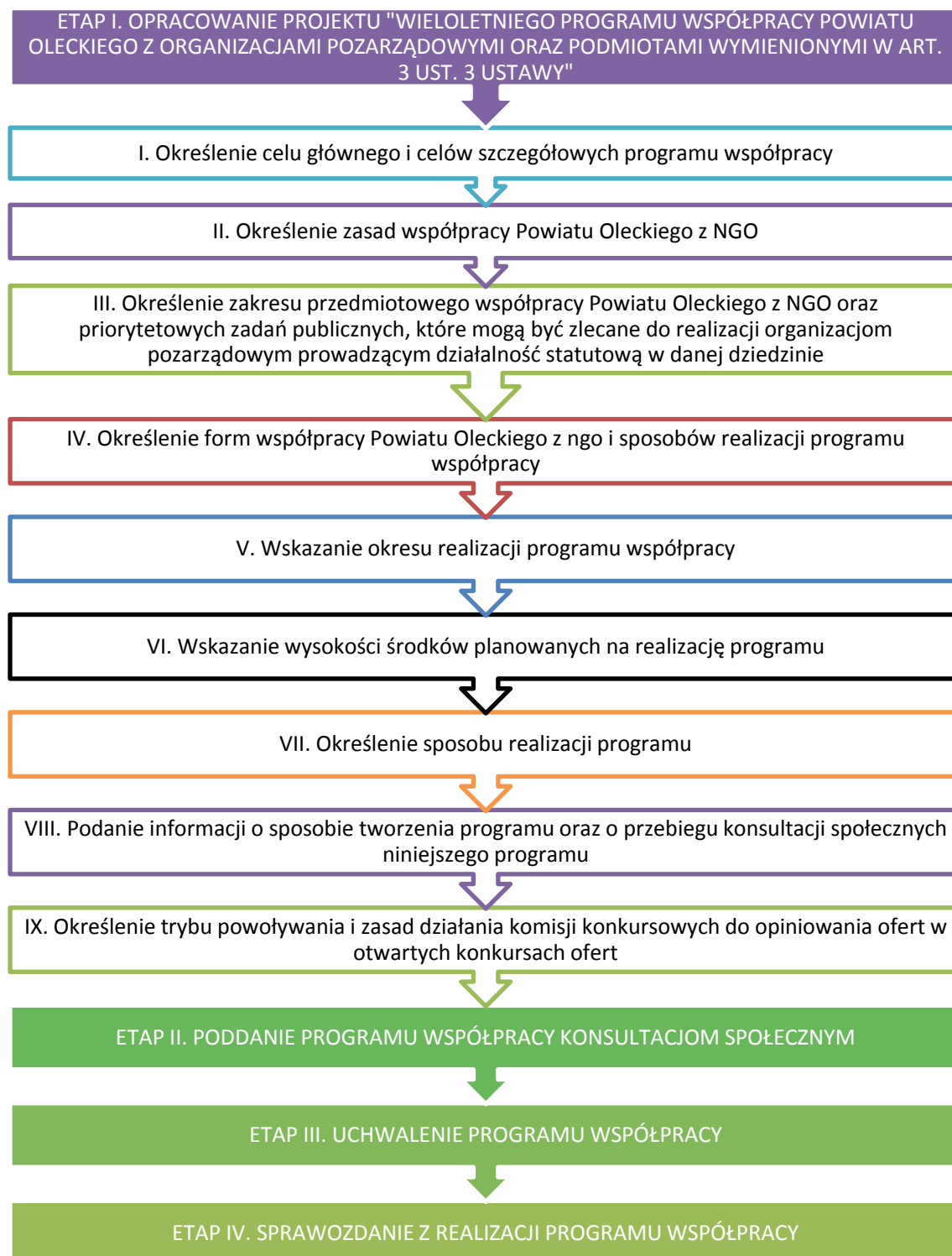
II. PLAN OPRACOWANIA „WIELOLETNIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY POWIATU OLECKIEGO Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI WYMENIONYMI W ART. 3 UST. 3 USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE”

Opracowanie, wdrożenie i realizacja „Wieloletniego programu współpracy Powiatu Oleckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie” jest procesem przebiegającym wieloetapowo co przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 1. Proces opracowania, wdrażania i realizacji „Wieloletniego programu współpracy Powiatu Oleckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie ”

ETAP I. OPRACOWANIE PROJEKTU „WIELOLETNIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY POWIATU OLECKIEGO Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3 USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE”

Co do zasady program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami zrównanymi, jest dokumentem, który powinien regulować zasady współpracy pomiędzy władzami samorządowymi a działającymi na danym terenie organizacjami pozarządowymi. Konkretnie rzecz ujmując podmiotami niniejszej współpracy są:

- **Organy administracji publicznej** – pojęcie to dotyczy zarówno administracji rządowej jak i samorządowej oraz obejmuje organy stanowiące i wykonawcze. Zatem w przypadku Powiatu Oleckiego organem stanowiącym będzie *Rada Powiatu w Olecku*, która przyjmuje program jako akt prawa lokalnego i przekazuje go do realizacji organowi wykonawczemu – *Zarządowi Powiatu*, który prowadzi swoją działalność poprzez urząd (Starostwo Powiatowe) i jednostki organizacyjne, na szczeblu których powstają założenia do programu i są przez te jednostki realizowane. Również w organie wykonawczym pracuje pełnomocnik ds. organizacji pozarządowych odpowiedzialny za współpracę z III sektorem. W procesie tworzenia i realizacji programu organ wykonawczy jest głównym partnerem organizacji pozarządowych.
- **Organizacje pozarządowe** – są to zarówno podmioty posiadające osobowość prawną (stowarzyszenia, fundacje, uks-y, osp) jak i jej nieposiadające (oddziały i koła stowarzyszeń, koła gospodyń wiejskich, stowarzyszenia zwykłe), które nie działają w celu osiągnięcia zysku i nie są jednostkami sektora finansów publicznych. Natomiast z katalogu organizacji pozarządowych współpracujących z administracją przy realizacji zadań publicznych wyłączone zostały takie podmioty jak: partie polityczne, związki zawodowe, organizacje pracodawców oraz samorządy zawodowe i fundacje tworzone przez partie polityczne.
- **Podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy** – są to tak zwane podmioty zrównane z organizacjami pozarządowymi, a ich katalog obejmuje m.in. kościelne osoby prawne, spółki non-profit, spółdzielnie socjalne oraz stowarzyszenie jednostek samorządu terytorialnego⁶.

Proces opracowania programu współpracy z organizacjami jest procesem przebiegającym wieloetapowo. Zgodnie z tym, co stanowi art. 5a ust. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie program współpracy z organizacjami pozarządowymi powinien zawierać w szczególności takie informacje jak:

- 1) cel główny i cele szczegółowe programu;
- 2) zasady współpracy;
- 3) zakres przedmiotowy;
- 4) formy współpracy;
- 5) priorytetowe zadania publiczne;
- 6) okres realizacji programu;
- 7) sposób realizacji programu;
- 8) wysokość środków planowanych na realizację programu;

⁶ Poradnik modelowej współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych, pod. red. Ł. Waszak, P. Masłowski, s. 206

- 9) sposób oceny realizacji programu;
- 10) informację o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji;
- 11) tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert.

Podstawą do sformułowania programu współpracy, a zwłaszcza katalogu zadań publicznych powinny być dokumenty planistyczne opracowane w Powiecie Oleckim. **Cel główny** opracowania „Wieloletniego programu współpracy Powiatu Oleckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie” powinien określać kierunek zmian, jakie mają nastąpić w środowisku lokalnym, natomiast **cele szczegółowe** powinny odnosić się do zmian w obszarze poszczególnych zadań publicznych (mogą one zostać ustalone na poszczególne lata).

Współpraca Powiatu Oleckiego z organizacjami powinna opierać się na **zasadach** pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności.

Zakres przedmiotowy, czyli przede wszystkim **zadania publiczne** powinny wynikać z analizy problemów lokalnych, jakie zostały zdefiniowane w społeczności. Przede wszystkim program powinien być opracowany w oparciu o Strategię Rozwoju Powiatu Oleckiego, a także w oparciu o inne programy i strategie branżowe (m.in. Program ochrony środowiska dla powiatu oleckiego na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020, Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych na lata 2003 – 2015, Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2011 – 2016, Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego w Powiecie Oleckim na lata 2011-2015, Polityka oświatowa Powiatu Oleckiego na lata 2012-2015”, Program współpracy Powiatu Oleckiego w zakresie poradnictwa prawnego i obywatelskiego), które wskazują jak konkretne problemy będą rozwiązywane. Zatem „Wieloletni program współpracy Powiatu Oleckiego z organizacjami pozarządowymi...” powinien w sposób przekrojowy odnosić się do poszczególnych dokumentów oraz wskazywać rolę i miejsce organizacji w zakresie realizacji konkretnych zadań publicznych. Takie podejście do współpracy zapewni możliwość realizowania zadań, które faktycznie wynikają z potrzeb środowiska lokalnego powiatu oleckiego⁷.

Art. 5 ust. 2 zawiera katalog form, w jakich może być realizowana współpraca na płaszczyźnie samorząd – organizacje III sektora. Są to następujące **formy współpracy**:

- zlecenie organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie;
- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności;
- konsultowanie z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji;
- konsultowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sfery zadań publicznych, o której mowa w art. 4, z radami działalności pożytku publicznego, w przypadku ich utworzenia przez właściwe jednostki samorządu terytorialnego;
- tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych, podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej;
- umowy o wykonanie inicjatywy lokalnej na zasadach określonych w ustawie;

⁷ Ibidem, s 208.

- umowy partnerstwa określone w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 i Nr 157, poz. 1241).

Dobrze byłoby, aby wskazane zostało, kiedy współpraca ma charakter finansowy (tj. będzie oparta na systemie konkursów, zakupu usług, czy też trybu uproszczonego bezkonkursowego), a kiedy niefinansowy. Zaleca się, aby na etapie tworzenia wieloletniego programu współpracy dokładnie zostały przeanalizowane możliwości współpracy niefinansowej, która często jest pomijana, a to właśnie przede wszystkim niefinansowe formy współpracy pokazują, jaka jest rola i miejsce organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych, a nie faktycznie zaangażowane środki.

Jeśli chodzi o współpracę finansową program musi zawierać **informacje dotyczące powoływania i określenia zasad działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert**. W skład komisji konkursowej muszą wejść przedstawiciele organu wykonawczego (tj. przedstawiciele Zarządu Powiatu w Olecku oraz przedstawiciele komórek organizacyjnych Starostwa Powiatowego w Olecku odpowiedzialni za realizację zadań z obszaru programu, którego dotyczy konkurs) (art.15 ust. 2b) oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych (min. 2 osoby) z wyłączeniem osób reprezentujących organizacje biorące udział w konkursie. Udziału w komisjach nie mogą brać radni jako przedstawiciele organu stanowiącego (art. 15 ust. 2d). Komisja konkursowa może działać bez udziału osób wskazanych przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, jeżeli: żadna organizacja nie wskaże osób do składu komisji konkursowej lub wskazane osoby nie wezmą udziału w pracach komisji konkursowej, lub wszystkie powołane w skład komisji konkursowej osoby podlegają wyłączeniu (art. 15 ust. 2da). Ponadto w pracach komisji konkursowej mogą uczestniczyć także, z głosem doradczym, osoby posiadające specjalistyczną wiedzę w dziedzinie obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy (art. 15 ust. 2e). Poza określeniem składu komisji w programie współpracy powinny znaleźć się informacje o zasadach jej działania tj. główne założenia regulaminu komisji.

Program wieloletni może być opracowany maksymalnie na 5 lat – sugeruje się, aby był uchwalany na **okres** kadencji władz samorządowych, dzięki czemu będzie można ocenić, w jaki sposób był realizowany⁸.

ETAP II. PODDANIE PROGRAMU WSPÓLPRACY KONSULTACJOM SPOŁECZNYM

Zgodnie z wytycznymi, zawartymi w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, odnośnie tworzenia programu współpracy powinny być w tym dokumencie zawarte informacje dotyczące **przebiegu jego konsultowania**. Jest to niezwykle istotny etap w opracowywaniu i wdrażaniu programu współpracy. Konsultacje społeczne stanowią niepowtarzalną okazję do tego, aby realizacja programu współpracy faktycznie przyczyniła się do poprawy jakości realizowanych działań na rzecz społeczności lokalnej Powiatu Oleckiego. Należy zatem dotrzeć wszelkimi możliwymi kanałami do organizacji pozarządowych, aby przedstawiciele jak największej liczby z nich, wzięli aktywny udział w konsultacjach programu współpracy, zgłaszając swoje propozycje i uwagi, gdyż w ten sposób wpłyną na poprawę jego realizacji.

Co więcej, w związku z tym, że program przyjmowany jest uchwałą Rady Powiatu w Olecku, czyli przez radnych powiatowych, zasadnym jest, aby radni również włączyli się

⁸ Ibidem, s. 204

w proces tworzenia programu współpracy, chociażby uczestnicząc w procesie konsultacji. Dzięki czemu będą posiadali wiedzę, jakimi intencjami kierowały się organizacje pozarządowe i organ wykonawczy przygotowując program.

Szczegółowo sposób prowadzenia konsultacji społecznych został omówiony w PLANIE DZIAŁANIA przy wdrażaniu standardów współpracy w płaszczyźnie I: Współpraca jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych w zakresie tworzenia polityk publicznych, w obszarze 3: Konsultowanie założeń projektów i aktów normatywnych w działaniu: Konsultacje społeczne wieloletniego programu współpracy Powiatu Oleckiego i NGO (konsultowania z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji).

W tym miejscu podkreślić należy, iż po przeprowadzeniu konsultacji istotnym jest, aby poinformować o ich efekcie. Należy zapoznać wszystkich uczestników z podjętą decyzją, poinformować ich, że konsultacje doprowadziły do konkretnych efektów, a także ustosunkować się do zgłaszanych propozycji i uzasadnić odrzucenie nieuwzględnionych postulatów oraz podziękować za udział. Jest to ważne, gdyż wynagradza uczestnikom wysiłek, jaki włożyli w zaangażowanie się w proces konsultacji oraz zachęca do udziału w tym procesie w przyszłości.

ETAP III. UCHWALENIE „WIELOLETNIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY POWIATU OLECKIEGO Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI I PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3 USTAWY”

Po zebraniu uwag i opinii w sprawie programu, należy go opracować uwzględniając zgłoszone uwagi i opinie, które zostały zaakceptowane. Następnie jest przyjmowany uchwałą Rady Powiatu w Olecku. Program współpracy uchwalany jest do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu. Niezachowanie terminu grozi uchynieniem uchwały z programem przez organ nadzoru jako aktu przyjętego z naruszeniem prawa. Dlatego bardzo ważne jest, aby proces opracowywania programu współpracy i wcielania go w życie był dobrze rozplanowany w czasie.

Pamiętać jednak należy, iż uchwalenie „Wieloletniego programu współpracy...” przez Radę Powiatu w Olecku, nie znosi obowiązku posiadania rocznych programów współpracy. Program wieloletni jest swego rodzaju strategią, dokumentem planistycznym – jego rolą jest określenie roli organizacji III sektora w realizacji polityk publicznych Powiatu Oleckiego. Natomiast programy roczne są dokumentami operacyjnymi, konkretnie określają, co i jak w danym roku powinno być wykonane z uwzględnieniem założeń budżetowych na dany rok⁹. Rozwiązanie takie daje możliwość włączenia organizacji pozarządowych w systemowe myślenie o wykonywaniu zadań publicznych przez samorząd.

⁹ Ibidem, s. 204.

ETAP IV. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI „WIELOLETNIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY POWIATU OLECKIEGO Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI I PODMIOTAMI WYMENIONYMI W ART. 3 UST. 3 USTAWY”

Po zakończeniu realizacji programu współpracy powinna zostać dokonana jego **ocena**, dzięki temu będzie można ocenić efektywność realizacji zadań publicznych oraz form i sposobu realizacji programu, a także zakładane cele. Na potrzeby przeprowadzenia takiej oceny należy stworzyć katalog narzędzi, który pozwoli na jej dokonanie w sposób jak najbardziej obiektywny, np. zastosowanie metody Lokalnego Indeksu Jakości Współpracy.

Podsumowaniem efektów realizacji „Wieloletniego programu współpracy Powiatu Oleckiego z organizacjami pozarządowymi...” będzie suma raportów/sprawozdań z realizacji rocznych programów współpracy, a na koniec jego obowiązywania powinien zostać sporządzony zbiorczy raport/sprawozdanie. Roczne sprawozdanie należy sporządzać do 30 kwietnia za rok poprzedni, natomiast zbiorczy raport z realizacji wieloletniego programu współpracy do 30 kwietnia roku następnego po roku, w którym zakończyło się obowiązywanie niniejszego programu. Raport/sprawozdanie z realizacji rocznych i wieloletniego programu współpracy składa Zarząd Powiatu w Olecku organowi stanowiącemu, czyli Radzie Powiatu w Olecku.

Dzięki informacjom zawartym w raporcie/sprawozdaniu otrzymamy jasną informację, w jaki sposób zostały rozdysponowane środki z budżetu Powiatu, jakiego rodzaju inicjatywy są potrzebne w środowisku lokalnym, które obszary należy wesprzeć bardziej lub mniej, które grupy społeczne podejmują działania w kierunku aktywizowania się w środowisku lokalnym.

W sprawozdaniach powinny znaleźć się m.in. następujące informacje:

- 1) liczba ofert złożonych w ramach otwartych konkursów ofert, w tym liczba organizacji ubiegających się o dofinansowanie;
- 2) liczba zawartych umów na realizację zadania publicznego, w tym liczba organizacji;
- 3) liczba umów zawartych w trybie art. 19a ustawy, w tym liczba organizacji;
- 4) liczba umów, które nie zostały zrealizowane lub zostały rozwiązane z przyczyn niezależnych od organizacji;
- 5) wysokości kwot udzielonych dotacji, w tym w poszczególnych obszarach;
- 6) wysokości wkładu własnego – finansowego i niefinansowego organizacji w realizację zadań publicznych;
- 7) liczba zrealizowanych umów partnerskich określonych w art. 28a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r., Nr 84, poz. 712 z późn. zm.) oraz porozumień albo umów o partnerstwie określonych w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1146);
- 8) liczba projektów aktów prawa miejscowego stanowionych przez Radę Powiatu, konsultowanych przez organizacje.

III. HARMONOGRAM WDRAŻANIA STANDARDÓW

Tabela 2. Harmonogram wdrażania standardów

Etap	Opis zadania	Termin realizacji	Realizatorzy
I.	Opracowanie projektu programu współpracy	do 15 października roku poprzedzającego obowiązywanie programu	Pracownicy Starostwa Powiatowego w Olecku (pełnomocnik ds. organizacji pozarządowych)
II.	Konsultacje projektu programu współpracy	do 5 listopada roku poprzedzającego obowiązywanie programu	Pracownicy Starostwa Powiatowego w Olecku, lokalne organizacje pozarządowe, radni powiatowi
III.	Uchwalenie programu współpracy	do 30 listopada roku poprzedzającego obowiązywanie programu	Rada Powiatu Oleckiego
IV.	Raporty/ sprawozdania z realizacji rocznych programów współpracy	do 30 kwietnia roku następnego	Pełnomocnik ds. organizacji pozarządowych
V.	Raport/ sprawozdanie zbiorcze z realizacji wieloletniego programu współpracy	do 30 kwietnia roku następnego po roku, w którym zakończyło się obowiązywanie wieloletniego programu współpracy	Pełnomocnik ds. organizacji pozarządowych

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Proces opracowania, wdrażania i realizacji „Wieloletniego programu współpracy Powiatu Oleckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie ” 7

SPIS TABEL

Tabela 1. Standardy minimalne..... 5
Tabela 2. Harmonogram wdrażania standardów 13

